

Ondemocratisch of juist niet?

Debat over een trans-Atlantisch handelsverdrag tussen Europa en de Verenigde Staten

NRC, bespaar ons retoriek van Baudet & Co over EU

Extreme, foute beweringen over uitholling van democratie, vinden *acht pamflettisten*.

Niet voor de eerste keer geeft NRC Handelsblad Thierry Baudet en Bastiaan Rijpkema (B&R) een platform om hun anti-Europese denkbeelden te spuien. Het is uiteraard een groot goed dat een kwaliteitskrant ruimte biedt aan verschillende standpunten over een onderwerp. Maar de huidige 'mediawet' lijkt voor te schrijven dat hoe extremer het standpunt is, hoe groter de aandacht. We zagen dat eerder met de ophef rond Zwarte Piet, maar ook Europa is een dankbaar thema.

De opiniestukken van B&R kennen steeds hetzelfde patroon. Er is sprake van een bewust complot (Europa) van een ongecontroleerde dader (de elite) tegen een willoos subject (Nederland) waarvan het voltallige volk het slachtoffer is. Ter onderbouwing volgt een mengeling van stromantactieken en feitelijke en juridische onjuistheden.

Op internet doen dit soort stukken het vaak goed. Het genereert veel hits, waardoor de illusie ontstaat dat er een 'debat' plaatsvindt of er 'draagvlak' is voor de standpunten. Maar een debat begint toch bij het correct weergeven van basisfeiten.

De meest schrijnende onjuistheden op een rij: B&R beweren regelmatig dat bevoegdheden stiekem naar 'Brussel' worden overgeheveld waardoor „sluipenderwijs onze democratie” wordt uitgehouden. Nooit duidelijk wordt wat er nu precies stiekem is aan de relatie tussen Nederland en Brussel en waar de overheveling dan uit zou bestaan. Wij kiezen onze volksver-

tegenwoordigers en die nemen voor ons besluiten. Ook in Brussel.

Onze onderhandelaars krijgen een mandaat mee. Bijna alle stukken zijn openbaar of „lekker uit”. Sommige stukken zijn vertrouwelijk, maar dat is volkomen normaal in onderhandelingen tussen staten en organisaties en al helemaal in onderhandelingen over een handelsverdrag tussen de EU en de VS, het onderwerp van de meest recente tirade van B&R.

Al te gemakkelijk wordt getornd aan de basisinstituten en -waarden van deze open samenleving, bevochten en opgebouwd door onze ouders en grootouders. Het nieu-

Feiten doen er steeds minder toe, velen halen hun schouders erover op

we normaal is dat hoe harder je schreeuwt hoe meer aandacht je krijgt. Feiten doen er steeds minder toe, en velen halen hun schouders erover op; het 'moet kunnen'. Inderdaad 'moet kunnen', maar zijn we dan zo verwend geraakt aan onze vrijheid van meningsuiting dat we deze meningen onbesproken laten? Want elke keer als we dat doen, wordt er weer een leugen witgewassen. Wie beschermt onze verworvenheden nog?

Tot slot roepen B&R regelmatig dat 'burgers het niet meer pikken' om via slinkse wegen door Brussel geregeerd te worden zonder democratische controle. Deze retoriek

Kl j i l b k

doet denken aan sommige populistten die ook altijd 'namens het volk' menen te spreken. De Amerikaanse staatsman Hamilton zei eens dat degenen die stellen namens het volk te spreken, beginnen als demagogen en eindigen als tirannen.

Wij als burgers zijn echter gebaat bij ordentelijke uitwisselingen van argumenten. Over de EU zijn talloze kritische stukken te schrijven die wel de toets der feitelijkeheid kunnen doorstaan. Maar B&R lijken echter alleen uit op relletjes en aandacht voor hun EU Burgerforum. Feiten die dat doel verhinderen worden als obstakels gezien.

Het is beslist niet enkel NRC die als kwaliteitskrant ruimte biedt aan anti-Europese geluiden. Maar wij vragen als lezers of NRC trouw wil blijven aan zijn eigen waarden, zoals verwoord in de missie van de krant. Een liberale geest met eerbied voor het individu en de beginselen van verdraagzaamheid, redelijkheid, openheid, objectiviteit en een kritische rol ten aanzien van de politieke status quo vragen om een actieve houding.

Het zou de krant sieren in aanloop naar de Europese verkiezingen de geest te slijpen, in plaats van af te stompen met anti-Europese retoriek.

Pascal Borsjé is jurist en historicus; **Marcel Canoy** is hoofdeconoom van Ecorys); **Aalt Willem Heringa** is hoogleraar vergelijkend staatsrecht; **Lex Hoogduin** is hoogleraar economie; **Sywert van Lienden** is jurist; **Hans van Meerten** is internationaal advocaat; **Wilco Veldhorst** is vakbondsbestuurder en **Peter Verhaar** is oud-bankier